

2020-2021: Notă asupra prezentului volum

Nu am mai putut scrie proză sau eseu după martie 2020, și nici nu am mai putut citi mare lucru. Am o mare admirație pentru cei care și-au păstrat puterea de a scrie în timpul unui an dificil.

Pentru foarte mulți ani am citit cu aviditate, fără să las nimic din exterior să-mi stingă pasiunea. Am avut perioade îndelungate de lecturi intense. În alte perioade am scris la fel de intens. Credeam că voi scrie proză pentru următorii ani, și că voi avea nevoie de un spațiu amplu pentru a desfășura povești. Anul diferit ce a urmat lui martie 2020 m-a întors la ceea ce gândeam prin anii '80-'90.

Cred în actul de cultură *autentic*, în ceea ce vine dinlăuntru nostru, în textul care e consecința unui proces lăuntric. Real și palpabil. Nu cred în teme impuse din exterior, ci în teme la care ajungem grație unui proces de elaborare lăuntrică despre a cărui geneză nu știu nimic.

În vara lui 2020 am reînceput să citesc poezie. Alți autori, nume noi, mulți autori americani, poate și unde între timp o altfel de preschimbare lăuntrică avusese loc, și mă simțeam tot mai bine lucrând în limba engleză. După ceva timp, am început să scriu din nou poezie. Nu a fost nici un

plan, ci un impuls autentic, sincer. Așa a venit; Liviu Antonesei mi-a spus odată că poemele *vin*.

Îmi amintesc o imagine din trecut: Edward Hirsch citind poeme la București, la Librăria Batiștei (care nu mai există), într-un eveniment la care veniseră mai puțin de 20 de persoane. Nu mai știu ce s-a întâmplat cu poezia.

Perioada de izolare din 2020-2021 a însemnat pentru mine ceva special: a scos la iveală poeme. Ca rezultat al unui proces psihologic pe care nu-l pot explica. Marea lor majoritate apar pentru prima oară aici într-un volum tipărit; excepție o fac puținele poeme din *Legende și eresuri*, care datează din 1995 și care nu sunt cunoscute. Poemele scrise în perioada 2020-2021 sunt însoțite de o selecție a unor poeme din grupajele precedente, care au circulat în format virtual, dar care acum au parte de o atentă revizuire.

Nu cred că data când au fost scrise aceste poeme are vreo importanță. Vârstele sunt diferite; vocea e aceeași.

Așadar, *Legende și eresuri* a apărut în 1995 într-un tiraj confidențial. Aici sunt incluse o parte din poemele din acel volum, în apendicele A1 și A2 (corespund unor convenții poetice diferite). *Năluci și portrete* a fost în 2001 primul e-book românesc în format pdf, publicat inițial pe site-ul Editurii Nemira, cu grafică de Andrei Mănescu. Ulterior, pdf-ul a fost încredințat Editurii LiterNet. Onorat cu o nominalizare la premiile Asociației Editorilor din România la vremea respectivă, acea primă prezentare a unui ciclu de poeme a reprezentat viziunea

comună a mea și a lui Andrei Mănescu despre cum credeam că va evolua actul publicării în viitor. Ni se părea firesc ca poezia să fie parte a unui asemenea experiment. Serverul de pe care lucrarea a fost lansată a trecut de mult în istorie, pdf-ul e încă aici, undeva, în mediul virtual. Poemele selectate pentru a fi incluse în apendixul B au fost revăzute și editate. Ele apar prima oară tipărite aici.

Bătălii și mesagii a fost un ciclu de poeme publicat la Editura LiterNet, cu grafica realizată de acest extraordinar artist care este Dinu Lazăr, a cărui influență asupra a ceea ce am scris și gândit a fost importantă. Acea colaborare e în același timp și expresia unei prietenii extraordinare. Și aceste poeme au fost selectate, revăzute, editate pentru prezentul volum. Ele apar pe hârtie prima oară aici, în apendixul C.

Cred în prietenie, în poezie, în reflecție, în îndelungată șlefuire a textelor, în taina genezei poemelor sau poveștilor. Cred în literatură ca răspuns inteligent în fața tuturor provocărilor.

Între scrierea celor mai vechi dintre aceste texte și cele mai noi au trecut mai bine de 25 de ani. Așa a fost să fie. Pentru poezie așa trebuie să fie.

Bogdan Suceavă
București, iunie 2021

PARTEA ÎNTÂI:
CE MAI POȚI DECUPA DIN REALITATE

dimineața mă trezesc cu imaginea lumii
cum se găsea înainte de spaimă

noaptea reface punți
adună imagini de altădată
cristalizează amintiri
recompune speranță

apoi o crevasă diurnă
țândări - visul ce am fost

ce mai poți decupa din realitate
atunci când nu o mai ai?

îmi lipsește o ascensiune spre polul austral
fereastra ce nu s-a deschis niciodată

îmi lipsește haosul unei zile aglomerate
cerul privit dintr-un colț al livezii asediate de oraș

ceasul care arată ora exactă
îmi lipsesc lucrurile pe care le detestam

pașii pe iarbă, mirosul de cafea amară
ultima rază de lumină a serii, aglomerația autostrăzii

îmi lipsesc lucruri care nu sunt eu
rămas închis în mine

când mă întorc

morții îmi aștern un covor de flori
încă de la aeroport
le-am scris epistole de sub orizont
acum mă salută acasă

când mă întorc

cimitirele mă așteaptă cu salve
eroii noștri prezintă onorul
patria e un fum presărat peste Atlantic

când mă întorc

văd verdele câmpiei la timpul trecut
din înălțimile cerului de ieri
norii mai mult ca perfectului imaginar

când mă întorc